27/01/2022

Πως σώθηκαν 275 Εβραίοι της Ζακύνθου από το Ολοκαύτωμα

/ Επικαιρότητα

Το πώς σώθηκαν 275 Εβραίοι της Ζακύνθου από το Ολοκαύτωμα περιγράφει στο βιβλίο του «Οι Ζακυνθινοί Εβραίοι (15ος αι. – 20ος αι.)» ο Διονύσης Βίτσος, ο οποίος μεταξύ άλλων αποτυπώνει το εξής: "Τότε είναι που τον ζητά πάλι ο Στρατιωτικός Διοικητής. Ξαναρχίζουν τις ίδιες συζητήσεις. Και σε μια αποστροφή τους ο Μητροπολίτης Ζακύνθου δίνει ένα χαρτί λέγοντας: "Πάρτε τον κατάλογο των οικογενειών των Εβραίων της Ζακύνθου". Ο Διοικητής παίρνει το χαρτί και μένει εμβρόντητος. Ήταν γραμμένα στα γερμανικά και στα ελληνικά δύο ονόματα: «Ο Ζακύνθου Χρυσόστομος» το ένα, και «Δήμαρχος Ζακυνθίων Λουκάς Καρρέρ» το άλλο και τίποτ' άλλο".

Ο Διοικητής παίρνει το χαρτί στα χέρια του και μένει εμβρόντητος. Ήταν γραμμένα στα γερμανικά και στα ελληνικά δύο ονόματα: «Ο Ζακύνθου Χρυσόστομος» το ένα, και «Δήμαρχος Ζακυνθίων Λουκάς Καρρέρ» το άλλο και τίποτ' άλλο.

Ένα πρωινό του τέλους του 1943, ο Γερμανός Φρούραρχος Behrens κάλεσε τον Δήμαρχο Λουκά Καρρέρ. Όπως ο ίδιος ο Καρρέρ ανέφερε σε

συνέντευξη που του πήραν Έλληνες και Εβραίοι δημοσιογράφοι τον Νοέμβριο του 1978, βάζοντας το πιστόλι του στο στήθος του Δημάρχου αξίωσε να του παραδώσει κατάλογο των οικογενειών των Εβραίων της Ζακύνθου.

Προσπάθησε να εξηγήσει ο Δήμαρχος πως ήταν κι αυτοί δημότες του, που δεν διέφεραν από τους άλλους δημότες και δεν μπορούσε να τους ξεχωρίσει. Ο Φρούραρχος του φώναξε: «Αυτό απαιτώ κι αυτό θα κάνεις!»

Οι εβραϊκές οικογένειες διασκορπίστηκαν στο νησί, σε χωριά και αγροικίες, σε σπίτια Χριστιανών. Νύχτα και χωρίς να πάρει είδηση κανείς φυγαδεύτηκαν οι Εβραίοι από τα σπίτια και τα μαγαζιά τους από τις αντιστασιακές οργανώσεις.

Όπως είπε αργότερα ο Δήμαρχος: «Στην αμηχανία μου σκέφτηκα τον Δεσπότη. Τον γνώριζα για γενναίο και υπερπατριώτη τον Δεσπότη της Ζακύνθου, τον Χρυσόστομο Δημητρίου. Και κατέφυγα σ'εκείνον. Του τα εξιστόρησα με κάθε λεπτομέρεια».

Μητροπολίτης και Δήμαρχος αναλαμβάνουν από κοινού μιαν επιχείρηση: Αφού είχαν στο μεταξύ ενημερώσει τον πρόεδρο της εβραϊκής κοινότητας, Μωυσή Γανή, οι εβραϊκές οικογένειες διασκορπίστηκαν στο νησί, σε χωριά και αγροικίες, σε σπίτια Χριστιανών. Νύχτα και χωρίς να πάρει είδηση κανείς φυγαδεύτηκαν οι Εβραίοι από τα σπίτια και τα μαγαζιά τους από τις αντιστασιακές οργανώσεις.

Οι Ζακυνθινοί με κίνδυνο της ζωής τους συμμετείχαν πρόθυμα. Κανείς δεν βρέθηκε να μιλήσει, να προδώσει την επιχείρηση στους Γερμανούς. Έμεινε μυστική!

Την άλλη μέρα ο Μητροπολίτης επισκέπτεται τον Στρατιωτικό Διοικητή. Μιλούν ο καθένας από τη δική του σκοπιά. Ο Στρατιωτικός Διοικητής έχει να εκτελέσει μια διαταγή «του Ανωτάτου Στρατηγείου του Άξονος». "Πώς να την παραβλέψω; Κινδυνεύω! λέει στον Μητροπολίτη.

Ο τελευταίος λέει πως καταλαβαίνει. Περνούν λίγες ημέρες. Και αυτό κάτι είναι.

Στη νυχθημερόν προσπάθεια του να βρει λύση ο Μητροπολίτης σκέφτεται να καταφύγει στον ίδιο τον Χίτλερ! Κανείς δεν ξέρει αν ανακοίνωσε τη σκέψη του αυτή στον Δήμαρχο.

Τότε είναι που τον ζητά πάλι ο Στρατιωτικός Διοικητής. Ξαναρχίζουν τις ίδιες συζητήσεις. Και σε μια αποστροφή τους ο Μητροπολίτης δίνει ένα χαρτί λέγοντας: "Πάρτε τον κατάλογο των οικογενειών των Εβραίων της Ζακύνθου".

Ο Διοικητής παίρνει το χαρτί στα χέρια του και μένει εμβρόντητος. Ήταν γραμμένα στα γερμανικά και στα ελληνικά δύο ονόματα: «Ο Ζακύνθου Χρυσόστομος» το ένα, και «Δήμαρχος Ζακυνθίων Λουκάς Καρρέρ» το άλλο

και τίποτ’ άλλο.

Το βιβλίο του Διονύση Βίτσου «Οι Ζακυνθινοί Εβραίοι (15ος αι. – 20ος αι.)» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Περίπλους.

Στον παρακάτω σύνδεσμο μας μιλάει αναλυτικά για αυτό το περιστατικό ο συγγραφέας και εκδότης του «Περίπλους» κ. Διονύσης Βίτσος:

Πηγή: zantetimes.gr